

Izhaja trikrat na teden v šestih izdanjih, in sicer: vsak torek, četrtek in soboto, zjutranje izdanje opoldne, večerno izdanje pa ob 3. uri popoldne, in stane z uredniškimi izrednimi prilogi ter s „Kazipotom“ ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 13 K 20 h, ali gld. 6-60
pol leta 6 „ 60 „ 3-30
četr leta 3 „ 40 „ 1-70
Posamične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 11 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gld. 1-60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz - Šolski ulici in Jellersitz v Nunski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrončič na trgu della Caserma in Pipan v ulici Ponte della Fabbra.

S O Č A

(Večerno izdanje.)

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 11.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu. Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo is upravnistvu.

Oglasi in poslanice

se računajo po pet-vestih, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje širke po prostoru.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček tiska in zalaga razen „Soče“ in „Primorca“ še „Slovensko knjižnico“, katere izhaja mesečno v snopiščih obsežnih 5 do 6 pol ter stane vsako leto 1 gld. 80 kr. — Oglasi v „Slov. knjižnici“ se računajo po 20 kr. pet-vestic.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

Bog in narod!

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

V čegavem taboru je goriško ljudstvo?

„Gorica“ poje slavošpeve „našemu dobremu ljudstvu“, o katerem pravi, da je zdaj enkrat pokazalo, koliko zna in more, ako hoče; da bi se varal oni, ki bi menil, da to naše slovensko ljudstvo na Goriškem ni še zrelo, da odločuje o svoji usodi samo, brez jerobstva, brez nadzorstva, itd. — kakor dosledno pišejo klerikanci v takem položaju, v kakršnjem se sedaj nahajajo.

Kršćanske diletantске žurnaliste v krogu „Gorice“ so vspehi skrajnega terorizma in brezstidne korupcije pri volitvah volilnih mož v tolminskem okraju in v goriški okolici tako preslepili, da ne vidijo ničesar več prav. Nepricakovani vspehi so jim zmešali pamet, katera že tako ni posebno slovela, v taki meri, da reklamirajo zase kar celo goriško ljudstvo, češ, sedaj ob teh volitvah je govorilo naše slovensko ljudstvo na Goriškem, čegavo je, v čegavem taboru se nahaja. Toda ako si pogledamo vso to reč pobliže, pa vidimo, da klerikanci nimajo nobenega pravega vzroka do tako velikanskega veselja in do slavošpevov. Kar se pridobi enkrat s korupcijo, terorizmom pa sleparjenjem, da je vera v nevarnosti, tisto se ni pridobljeno za vedno, marveč je jako velika in verjetna mogočnost, da pri prvi priložnosti se otresejo prizadeti terorizma in sleparjenja z vero ter ne pojdejo več na volišče kakor pohlevne ovce, katerim preskrbi jed in pijačo ter volilne listke g. nunc, tako, da za volitev potrebuje le njihovo navzočnost, nikakor pa ne njihove razsodnosti. Kaj mogoče, da se zgodi kaj takega tudi pri volilnih prvega in drugega razreda občinskih volitev, kateri so nastopali sedaj kot volilci volilnih mož za deželni zbor.

Naše ljudstvo je res že govorilo. Govorilo je pri volitvah v državni zbor v peti kuriji in v kmečkih občinah pa sedaj ob volitvah v deželni zbor. Govorilo je, pa kako? Naredimo bilanco, pa sprevidimo, da te volitve so dokazale, da velikanska večina našega ljudstva stoji v taboru napredno-napredne stranke. Le presodimo to napristransko na podlagi dejstev! V peti kuriji je zmaga naša stranka brez težave z lepo večino, tako da je moral den Gregorčič klicati Furlane na

pomoč, da so rešili njegovo potapljačo se ladijo. V četrti kuriji smo tudi zmagali, ker tam volijo tudi volilci, ki plačujejo do 8 K davka, ali v tej skupini je bil boj že trši, ker je volilcev manj in so imeli nunci več prilike, obdelavati jih, terorizovati in slepariti. Število volilcev sedaj ob deželnozborskih volitvah pa je bilo že tako skrženo, da so mogli imeti nunci v vsaki občini vse v evidenci, torej olajšano delo. Radi tega pa tudi v največ občinah ni bilo volilca, katerega bi ne bili obdelavali politikujoči nunci. Po dnevi in po noči, kakor netopirji, so letali okrog volilcev ter jih obdelavali tako neusmiljeno, tako zvito in tako sleparsko, zlasti z vero, da se je dal ujeti marsikak mož-volilec, posebno ako je pritisnila nánj še žena, nahuj-skana od nunc; „da bo mir v hiši“ — zato je volil marsikedo na nuncovo stran. Drugi, in teh je večina, med temi volilci pa so bili preslepljeni, da je vera v nevarnosti, zlasti v Brdih, kjer se primerno najmanj čita ter imajo nunci lahko stališče, da drže neuko ljudstvo na vrvi. Duhovščina, po navodilih iz kardinalove palače, se je bila vrgla torej z vso silo na te volilce, in v glavnem z grdo lažjo, da je vera v nevarnosti, da naprednjaki so brezverci, kateri hočejo odpraviti sv. vero. Sv. vera je bila njihovo glavno orožje, zato pa n. pr. sedaj po Kojsem nahujskanci in drugi dvigajo pesti proti „liberalcem“ v Gorici, kateri da so jih hoteli spraviti ob sv. vero.

Naše ljudstvo je verno, in sicer tako, da morda ni vernejšega ljudstva ne le v Avstriji, marveč v celi Evropi. Zato pa se je zatekla politikujoča duhovščina, ker je vedela, da drugače ne opravi nič, k verskemu cutilu med ljudstvom in isto zlorabljala v svoje svrhe. Vsaka reč na svetu pa se obrabi, tudi zlorabe s sv. vero bo enkrat konec. Kaj pa potem, ti politikujoči duhovnik?

Kar so torej dosegli, so dosegli le z lažjo, da je vera v nevarnosti. Ali kakor vedo naši pristasi, da vera ni v nikaki nevarnosti, marveč da je to le pretveza klerikalne politike, tako utegnejo sprevideti sčassoma tudi klerikalni volilci, kateri so se dali zapeljati z nevarnostjo vere, da so jih nunci le grdo farbali, da naprednjaki niso nasprotniki vere, ampak da le hočejo delati za kmeta ter mu pomagati. Kadar se to zgodi, takrat pa bo konec klerikalne glorioje. Treba pa tudi upoštevati to okolnost, da med volilci, ki so

volili volilne može sedaj, je lepo število priletnih mečakov, kateri mislijo že na svojo rajnjo uro. Ako je torej kak tak neuk in nepismen človek čul v cerkvi, na shodih, doma, na cesti itd. iz ust nunciev vedno in vedno le to, da je pri volitvah vera v nevarnosti, je končno le verjel, ker bi se mu čudno zdelo, da bi nunc tolikokrat in tako pogostoma — lagal! In ker si ni hotel otežiti svoje smrtne ure prevaran revež, je volil tako, kakor je ukazal in zapisal g. nunc. Farovške kleti so tudi storile „svojo dolžnost“, pri bolj trdih pa — evenk v svetlih kronicah! Tako so volili na klerikalni strani in vsled take nečuvne agitacije so premotili nekaj volilcev v gorah in v goriški okolici, da so šli z njimi, dočim so na Krasu korenito pogoreli. Le s pomočjo imena dr. Abrama, kateri pa ni klerikalni kandidat, so vlovili v komenskem okraju nekaj glasov. V premnogih občinah v gorah in v okolici, v katerih sicer prevladuje napredno mišljenje, pa je bilo čuti, ko so izvedeli izid volitev za klerikalno stranko, vršič in pojave skrajne nezadovoljnosti. Klerikanci so pisali take občine med svoje, v resnici so naše, in pridejo prej ali slej tudi do volilne veljave za nas. —

Pri označenih državnozborskih in deželnozborskih volitvah se je stopnjevalo število volilcev navzdol, farovski terorizem pa se je stopnjeval navzgor, in dosegel je vrhunec. Više ni mogoče. Zato mora naravno nizzdol. Naši somišljeniki so tega enotnega mnjenja, da klerikanci beležijo v sedanjih volilnih bojih zadnjikrat nekaj vspehov. Tak vtis so naredile volitve. Razjasnilo se je tudi še marsikaj, kar ni bilo jasno, kar bo vplivalo le dobro za stranko — v ostalem pa gledamo mirno v bodočnost, ker vemo, da je naša. Izkušnje in dejstva nam jamčijo za njo.

Klerikanci naj se le omanljajo v svojih slavošpevih, po končanih predstojajočih volitvah pa bodo že lahko sprevideli, koliko so nazadovali in koliko smo mi napredovali. Številke bodo govorile, in te jih podučijo, da so slabo računali; rezultat pokaže, koliko naših poslancev je nazadnjakega mišljenja in koliko naprednega. Tam glejte! Potem utegneta, ako upoštevate še pravi ljudski glas, sprevideti kmalu, v čegavem taboru je goriško ljudstvo.

Tavčarjev govor.

(Članek izven uredništva.)

Avstrijski Slovani bivamo sredi kulturnih narodov. Načela, glavne črte našega narodnega gospodarstva, so ista pri nas, kakoršna so med Nemci, Francozi ali Italijani. V obnebhju, zemlji in klimi ni tolike razlike. V dnevnih silah tudi ne vidimo take razlike, da bi se mogla nam Slovanom odreči vsaj pripravnost za vse mogoče razvijanje. Živeli in gospodari smo v preteklosti tako, kakor drugi naši sosedje. Tudi enerzije nam ne manjka. Imamo v fizičnih bojih pripoznane trde pesti, in Slovani so dali že marsikakega dobrega vojskovodjo. Učenjakov tudi ne manjka med nami.

Inendar je resnica, da smo avstrijski Slovani, na čelu z največstojnimi, s Čehi, najzvestejši pomoč ultramontanizma in vsakega teženja fevdalnih vlastij. Kakor sužnje nas vodijo za seboj te vlasti. Tako jo, kakor da bi pri nas nič ne poznali bojov gospodarskih ras, kakor da bi bilo pri nas vse enakomerno. Tudi ubijalce vsakega slobodnega duha, slobodnega teženja nas zovejo naši sosedje. Očitajo nam najostudnejše lakajstvo. In zgodovina minolega stoletja jim pritrjuje....

Kaj je temu vzrok? Ali je iskali to v naši naravi, ali v obnebhju, zemlji, veroizpovedanju, razcepjenosti, v prevladajočem agrarstvu, v soli, ki je gojila le humanistične predmete na račun realnih? Bog ve! Ali to je res, da v dunajskem parlamentu je avstrijske Slované redko najiti med propagatorji času primernih idej; navadno smo v družbi prelatoval katoliške cerkve in fevdalnih gospodov. To nam dosti škoduje. Ugleda nimamo. Če so Nemci jedini, smo mi veliki reveži. Čehi se tedaj še v zbornico ne upajo. In če so Nemci nejedini, kakor sedaj, pa merodajne vladne moči vedno gledajo na to, da nas pehajo nazaj. S kakim „hofratom“ lahko Slovence odrahtajo, Čehi pa s kako jezikovno naredbo, katero zopet čez nekaj časa odmaknejo. Trdno stoji zapisano v fevdalnih in cerkvenih krogih, ki tvorijo že dlje časa cislitvansko vladno, da je sam Bog dal Slované! Dokler imajo še te, lahko vladajo, kakor hočejo; ti so najboljši njihovi kombatalanti, če se jih tepe ali da tepsti. Pes tudi porajta najbolj na bič!

Quo vadis?

Roman.

Poljski spisal Henrik Sienkiewicz. — Poslovenil Podravski.

(Dalje.)

Tudi on je dovršil svoje delo. Čutil je, da njegove setve več ne razpraši veter zlobe. Obhajalo ga je prepričanje, da v boju, ki ga je napovedala njegova resnica svetu, ona zmaga — in neizmerno razkošje mu je prevzelo dušo.

Pot na morišče je bila dolga in večer se je že bližal. Gore so zarudele in njih vznožja so se že povsem pogreznila v senco. Čreda se je že vračala domov. Semtertje so šle tolpe sužnjev z raznim orodjem na ramenih. Pred hišami na cesti so se igrali otroci, zroči radovedno na mimo gredoče vojake. V tem večernem ozračju, v tem pozlačenem zraku ni bil samo mir in pokoj, marveč neka čudovita harmonija, v kateri se je zdela, da se zemlja dviga proti nebu.

In Pavel jo je slišal in srce se mu je napolnilo veselja pri pomisleku, da je on k tej godbi sveta pridodal jede. Glas, katerega doslej ni bilo in brez katerega bi bil ves svet kakor počen in kakor zvoneč čimbal. In spomnil se je, kako je učil ljudi ljubezni, kako jim je dejal, ako bi tudi vse, kar imajo, razdali ubogim, ako bi znali vse jezike, vse tajnosti in vso vedo, da bi ne bili ničesar brez ljubezni, katera je milostljiva in strpljiva, katera ne dela hudega, ne zaželi časti, marveč vse prenese, vse veruje, vse upa in vse pretrpi...

Evo, življenje mu je minilo med tem, ko je on razširjal ta nauk ljubezni in resnice med ljudstvi. In sedaj je govoril sam sebi v duši: Kakšna moč se mu more postaviti po robu in kdo ga premaga? Kako ga hoče ugonobiti cesar, naj si bi imel še dvakrat toliko legij, dvakrat toliko mest in morjā, pokrajin in narodov?

In šel je po plačilo kakor zmagovalce. Sprevod je zapustil konečno veliko cesto ter krenil na vshod po ozki poti k salvijskim vodom. Na gričih se je še odbijalo rudasto solnce. Pri vrelcu vstavi centurij vojake, kajti določen čas je bil napočil. In Pavel, ovesivši si preko ramen Plaucilin robec, da si z njim zaveže oči, se ozre poslednjikrat z očmi, polnimi miru, k večernim žarkom, ter jame moliti. Da, napočil je trenutek, toda on je videl pred seboj široko pot iz samih zvezd, ki ga pelje v nebesa, ter si je v duhu govoril one besede, katere je napisal nekoliko poprej, čuteč, da je dovršil svojo službo in da se mu bliža konec: »Vrlo sem se bojeval, svoj tek sem dokončal, vero ohranil, radi tega me čaka krona pravičnih.«

XXIX.

Rim pa je norel še dalje kakor poprej ter se ti je zdela, da to mesto, ki si je bilo podvrglo ves svet, vsled pomanjkanja pravih poveljnikov začne razpadati samo od sebe. Še poprej, nego je odbila za apostola zadnja ura, se je razkrila zarota Pizonova in za njo je padlo v Rimu toliko najvišjih glav, da so celo oni, ki so v Neronu videli boga, smatrali tega boga bogom smrti. Žalost je padla na mesto in strah je zavladal po hišah in v srcih, toda vrata hiš so bila vsekakole ovenčana s cvetjem in bršljanom, ker ni bilo dovoljeno pokazati žalost za preminulimi. Ljudje, ko so se rano

sprebudili, so se povpraševali, če nje še tega dne ne pride vrsta na njih. Število spremljevalcev, ki so se rinili za cesarjem, je postalo vsakega dne večje.

Pizon je poplačal svojo zaroto z glavo in za njim so šli Seneka in Lukan, Fenij Rufo in Plaucij, Latran in Flavij Scēvin, Afranij Kvinecijan in razbrzdani tovariši cesarjevih znorelostij Tulij Senecio, Prokul in Ararik, Tugurin in Grato, Silan in Proxim, ter Subrij Flavij, nekdanj s vso dušo vdan Neronu, in Sulpicij Asper. Nekatere je ugonobila njih lastna nečimurnost, druge bojazen, zopet druge bogastvo, a poslednje maščevanje. Cesar, prestrašen vsled velikega števila zarotnikov, je obdal obzide z vojniki ter držal mesto v nekakem obsednem stanju, pošiljajoč vsaki dan svoje centurijone z obsodbami smrti v sumljive hiše. Obsojenci so se še opravičevali v pismih, ki so bila polna prilizovanja, zahvaljevali cesarja za obsodbo k smrti, zapisujoč mu del svojega premoženja, samo da ostanek prihranijo otrokom. Konečno se je celo zdela, da Nero nalašč prenapolnjuje mero, da se prepriča, kako globoko so že padli ti ljudje in kako dolgo bodo še prenašali njegovo krvavo ckrutnost.

Za zarotniki izgubé svoje glave njihovi sorodniki, prijatelji in znanci. Prebivalci krasnih, po požaru postavljenih hiš, stopivši na ulico, so bili gotovi, da zagledajo cele vrste pogrebcev. Pompej, Kornelij, Marcij, Flavij Nepos in Stacij Domicij so poginili radi tega, ker so padli pri cesarju v nemilost. Novij Prisko je padel kot prijatelj Senekov; Rufuj Krispu je bila odvzeta pravica do ognja in vode radi tega, ker je bil nekoč soprog Popejin. Velikega Traseja je ugonobila čednost, mnogi so poginili radi svojega plemenitega stanu in celo Popeja je padla kot žrtev hipne razdraženosti cesarjeve.

(Dalje pride.)

Te dni se je vendar en Slovenec popel iz slovenske suznosti na drugo stališče in zgrabil se je z odločnim činiteljem avstrijskih vlad, z ultramontanizmom. Ta Slovenec, dr. Tavčar, je katoliško politikujoče duhovstvo v državnem zboru tako pretepeval, da se je naenkrat poznalo zbornici, da je še višjih stvari na svetu, nego narodnostni prepri in državni jezik. In ta Slovenec je z vso le njemu dano odkritosrčnostjo markiral svoj nastop s tem, da je zbornici rekel: Do zdaj ste nas videli le kot lakaje popov, odslej naprej ne več! In ta Slovenec tudi nič respektu ni kazal pred ministri!

Čudna prikazen! Tega Slovenci in drugi nismo bili vajeni. Nobeden se tudi ni nadejal kaj takega. In kako je to prišlo slovenskemu srcu! Bog nam je priča, da smo Slovenci v dnu duše sovražni politikujoče duhovščine ošabnosti, da smo prepričani, da nas tak duhovnik z vso svojo zlahtno ne reši pogina, Bog nam je priča, da nam težko de, ako drugi pravijo: Slave-Sklave. Neizrečeno smo bili torej veseli Tavčarjevega nastopa in najsrčnejše ga zahvaljujemo za njegov govor.

Vemo, da dr. Tavčar težko biva na Dunaju; doma mu je dosti defa. Ali prosimo ga, naj vstaja. Če nič drugega ne doseže v parlamentu in pri vladi, vsaj to povzroči njegovi nastopi, da tudi drugi Slovenci nesrečno tradicijo, da Slovenec ne sme biti sin časa, denejo v stran. In to bo dobro vplivalo v domovini. Mladi ljudje v sredini domovine kakor v obmejnih krajih ne bodo obupavali: češ, saj je vse zastoj! Vsaj v družbo drugih se bodo ložje podajali, ker ne bo se jim treba bati več očitania, da so sinovi lakajev! — Lepa Vam hvala, g. dr. Tavčar, za Vaš krasen govor v državnem zboru!

Dopisi.

Iz Sv. Lucije — Dne 14. novembra izbojeval se je boj za volilne može v Sv. Lucijskem županstvu. Propadla je narodno-napredna stran, kar bi si gotovo vsak poznavatelj tukajšnih razmer nikdar ne bi mogel misliti.

Te volitve so vtisnile občini Sv. Lucijski neizbrisljivi pečat, pečat nezavednosti, nemožnosti, pečat sramotne lehkovernosti in odvisnosti, katerega ne izbriše čas iz zgodovine. To pripoznajo celo treznejši klerikalci, kateri obžalujejo, da je prišla taka zmaga v Sv. Lucijsko občino, obžalujejo, da je prišel „Čahej“ na površje.

Kakor povsod, tako je tudi tukaj delal klerikalni aparat z vsemi silami, deloval je s pripomočki, katere vsak količjak razumen človek obsojuje; zlorabil je versko prepričanje ljudstva v svoj namen.

Voditelji klerikalne stranke so dobro vedeli, da je tukajšno ljudstvo s celim srcem udano sv. veri, zato so se tudi poslužili vere, da dosežejo svoj namen, kateri se glasi: „Zmagati hočem, ako ne z enimi sredstvi, pa z drugimi.“ (Doslovni citat nekega duhovnika.)

Kdor je poznal dosedanje misljenje večine tukajšnega ljudstva, pripoznati mora, da se je moralo demoralizovati to ljudstvo s posebnimi sredstvi, da je šlo v boj pod Klavžarjevo lažzastavo.

„Politika je stara k....“ (Doslovni citat nekega duhovnika) in to staro k.... ogrnili so s plajščem sv. vere, ne brigajoč se, da prenesejo s tem plajščem na telo sv. vere tudi sramoto in bolezen te nečedne in umazane politike. Razvili so zastavo z debelo tiskanim naslovom: „Za katoliško idejo“. In kakšni možaki stojijo pod to zastavo? Šustersi (katerega je obsodil državni zbor), Klavžar (katerega se je spomnil drž. pravdnik) v širšem pomenu, Marjanca & Comp. v ožjem pomenu. Ti so torej prvoboritelji za katoliško idejo! Ti bodo razširjali in vtrjevali verska načela in čednosti sv. vere med našim ljudstvom! Ti bodo napeljevali s svojim ugledom ljudstvo h krščanskemu življenju! Ali si moremo misliti večjo ironijo?

Ubogo pošteno ljudstvo, ki šteješ svojo vero za največji zaklad, ubogo ljudstvo, ki misliš, da je s talarjem krita oseba tudi v politiki Kristov namestnik! Poglej, v kaki družbi se te osebe nahajajo, in potem sodi!

Duhovski stan je vzvišen nad vse stanove; kajti duhovniki so služabniki nebeskega kraljestva na zemlji, so služabniki duševnega življenja katoličanov, in dokler vršijo zakone nebeskega kralja, so vzvišeni, so ne-

dotakljivi, so namestniki Kristovi. Natančno pa se morajo ločiti zakoni kraljestva Kristovega od zakonov države in dežele.

Nikdo ne more zanikati, da duhovščina nima pravice vtikati se v politiko, ker to pravico jej pripoznavajo državni zakoni; ali ti zakoni pripoznavajo duhovnike le kot državljane, in le kot taki imajo nastopati v politiki; ne smejo pa mešati zakonov nebeskega kraljestva med zakone države in dežele. Pri spovednici ne veljajo državni in deželni zakoni; tam se ne upoštevajo SS. kazenskega zakonika, ampak sodi se po zakonih sv. cerkve, kateri so popolnoma ločeni od pozemeljskih zakonov, kateri se ne ozirajo na duševno življenje. Dandanes pa se pastirji Kristove čede ne zmenijo več, da „kraljestvo Kristovo ni kraljestvo tega sveta“. Iz cerkve so pobrali sv. vero in jo zanesli v politiko; pobrali so obleko sv. vere in zavili v njo osebe, katere z lastno obleko ne morejo več kriti svoje nagote, in kdor se tem osebam protivi, razglašen je za sovražnika sv. vere.

Da pa naša duhovščina tako nastopa, je vzrok ta, da ona mora slušati ukaze „od zgoraj“. Če je moral znani prijatelj Čahejev na predvečer volitve pri Sv. Luciji nastopiti njemu dobro znano nevspešno pot agitacije od hiše do hiše, torej si lahko vsakdo misli, da so morali biti ti nagibi več kot naravni! Volilci Sv. Lucijski! Pomislite, koliko bi jih odpadlo od katoliške cerkve, ko bi bil izvoljen v deželni zbor možak, katerega spoštuje ves tolminski okraj? Koliko brezvercev pa se porne v naročje sv. katoliške cerkve, ako bode izvoljen penzionirani diurnist dež. odbora?

Ubogo ljudstvo! Kesalo se bodeš, sprevidelo bodeš, da se v deželni hiši ne bo sklepalo o „katoliški ideji“, ampak o podporah občinam, o cestah, o veljavi slovenskega jezika, o deželnih nakladah in o drugih stvareh, katere težijo žepe davkoplačevalcev! Tebe pa bode zastopal „mož“, kateri živi o milosti dežele, mož, kateri je odvisen od znanega prijatelja Slovencev, Pajerja, mož, kateri je za denar pripravljen služiti vsakemu!

Kakšen vpliv more imeti tak mož pred zastopniki dežele? Kakšen vpliv pred laskimi poslanci, kateri mu lahko vsak trenotek zabrusijo v obraz, da živi o njih milosti?

Volilni možje Sv. Lucijski, ki ste vsi tudi občinski starešine, ali se zavedate Vam poverjene naloge? Ali se zavedate, da so Vam zaupane koristi občine? Ali se spominjate, kako ste ravno Vi, ni še posebno dolgo od tega, rohnili proti Klavžarju, kakšne priimke ste mu nadevali? Se še spominjate, kako ste pri obč. volitvah l. 1900. rabili ravno Klavžarja za najboljši predmet agitacije proti bivšemu županstvu? Ste pozabili, da Vam je bilo ravno radi nasprotstva proti Klavžarju zaupano obč. zastopstvo? Vas li more spoštovati kot možake, kdor Vas je slišal takrat, in vidi, pod kakšno zastavo ste danes volilni možje? Kdo se je v teku enega leta spokoril, Vi ali Klavžar? Kaj si mislite o sposobnosti, poštenosti in veljavi Klavžarja?

Volilni možje! Na ta vprašanja odgovorite, potem se še nadalje pomenimo.

S čepovanske planote. — O volitvah bi mogli opisati toliko neverjetnih dogodkov, da bi se čudil ves olikani svet, kako je kaj takega mogoče. — Za danes le še nekoliko.

Spoštovani učitelj v Čepovanu g. Mlekuš je toliko možak, da voli z našo stranko; agitator pa ni bil nikdar. Vendar so ga klerikalci napadali, obrekovali, hujskali so proti njemu, da bi mu naredili kako sitnost. — Letos pa je mladi učitelj Reščič naravnost nesramo nadlegoval volilce; po več ur ni šel iz hiše ter strasil ljudi s peklom in hudicem, govoril je o pešanju sv. vere itd. itd. Celo šolo je zamutil ob taki agitaciji. To pa je dovoljeno! Zamere ne bo nikake!

Glavni župnikov pomagač pa je njegov ključar in telefar Stefan Šuligoj. Pred volitvijo je imel na pokopališču pridigo, da kdor ne bo volil župnika in njega, ni katoličan, ne bo smel več ne v cerkev, ne k župniku, ne k njemu, ne kupi več od njega ne telet ne druge živine itd. Veliko ljudi se je prestrašilo takih groženj tega ošabnega človeka, ki se je preobjedel dobrega kruha, ker nima konkurence. Tu na planoti ni človeka, ki bi kupoval teleta in drugo živino; plačuje in kupuje po svoji volji... in ljudstvo ima od tega škodo. Šuligoj plačuje po drugih občinah (n. pr. v Trebuših) mnogo dražje nego tu na planoti. Zakaj? Ker drugod ima opraviti s

konkurenco v Čepovanu pa je sam — in ubogo ljudstvo mu mora dajati blago za vsako ceno! Pa se še hrupi, da je katoliški mož! Lep svetnik to, ki tako drzno izkorišča položaj in si polni žepe na škodo ljudstva! Iz berača je postal v malo letih prvi bogataš! — Šuligoj oddaja živino g. Fogarju v Gorici; Fogar je njegov dobrotnik. Pa kako ga plačuje. Na klerikalnem shodu v Čepovanu je udrihal Grča po Fogarju, kako je z bogatel v družbi z Gorupom, ker odira kmeta z dacom. Grča je povedal, da je izvedel to od moža, ki ima s Fogarjem vsak teden opravila. Ta možakar je naš Šuligoj. Ali Fogar ne more kupčevati z našo planoto po kakem drugem možu? — Tu se resno misli na to, da se pobijejo temu človeku ošabni rozički v korist našega kmeta. — Potem ne bo ljudstvo odvisno od njega in se celo ob volitvah, da bi moralo voliti tako, kakor on hoče sicer da... ne kupi nič. Treba ost obrniti, da... on ne bo mogel nič več kupiti, vsaj ne po tako nizkih cenah. Ako se to zgodi, bo naše ljudstvo blagoravalo letošnjo volitev, ki je pokazala klerikalce v vsej njihovi predrznosti in nesramnosti.

Iz Vel. Žablj, 26. novembra 1901. Pretekli teden smo imeli v sv. Križu volitve volilnih mož. Kakor je že znano, je zmigala klerikalna stranka, ali bolje rečeno: zmigale so kronce in goldinarčki. Komu se bode čudno zdelo, ako smo propadli, saj je pet nunciev po noči in po dnevu, kakor črne večje, obletavalo naše ubogo ljudstvo. Še eden ni dobro odšel od hiše, je že bil drugi za petami. Nezavedne so strasili s peklom in hudicem, druge so podkupovali; prvo so obljubili krono, potem goldinar itd., samo da je šel z njimi. Odlikoval se je v tem prvi naš Černigoj, združen s kapucini. Vsaki dan je bil po eden ali dva kapucina v Vel. Žabljah, lazili so od hiše do hiše, silili kronce, strasili na vse modle načine, ali vse zaman. V Velikih Žabljah niso kakor jednega kupili vkljub vsej njih agitaciji. Ali ne, gospod Černigoj, da je pri nas kisto za take farbarje, kako ste Vi? Menda Vam je upadel pogum za vselej! Zakaj si ne upate pred pošteno naše ljudstvo? Mogoče se spominjate, kako Vas je nassarbal J. K., kateremu ste silili kronce in je tudi vzel, potem je pa volil po svojem prepričanju. V tem vidite, da v Vel. Žabljah ni tako neumno ljudstvo, da bi se pustilo za nos voditi takemu fantu kakor ste Vi! V Devinu ste napravil med ljudstvom razpor, ali tukaj se Vam ni posrečilo, ker naši možaki nočejo več hlapčevati črni suknji. Edino tistih pet cerkvenih Vam jih pa radi prepustimo.

Tudi kapucini bodo menda lahko vozili iz Vel. Žablj vino, steljo, repo, klobase, jajca itd. Tudi z Brjii, kakor se sliši, bodo nesli klobase in jajca, in tako naj jih tudi drugod postrežejo! Ubogo ljudstvo so sedaj podkupovali in sleparili, potem pa zopet prosjajo okoli njega. Sram Vas bodi, črni in sivi nunci!

H koncu pa naj še nekaj povem našemu razsodnemu ljudstvu, kako je naš Černigoj in Stomaski (nekateri mu pravijo „Bolač“) sel agitirat v Šmarje. Ko prideta do krasne kapelice, katero je napravil M. C. s svojimi žulji, sta zabavljala, da to ni nič, to je malenkost, če ravno stane nad 120 kron. Menda pristevajo onega M. C. k naprednjakom, zato ni nič! Ti božji namestniki se menda ne spominjajo več, kako je Kristus rekel sv. Petru, ko je videl zenico, ki je tiho dala pol kr., da ta je največ dala, čeravno so farizeji sipali kar cele pesti. — Drugič kaj več.

Iz komenskega županstva. (Pismo prijatelju.) — Dragi prijatelj! Vprašas me, zakaj nisem odgovoril na napad v dopisu „iz Komna“ v št. 93. „Gorice“.

Na to Ti odgovorim prosto po pesniku Fr. Cegnarju to-le:

Kadar zakroka gavrán,
Polihnejo ptice po gozdu,
Kadar se dere „Mrdač“,
Modri možaki molče. —

Capito, caro amico? Tako ie! — Čemu torej odgovora? Saj znaš, da „koža podplat čez in čez je že postala“ — kakor bi rekel naš dični Prešern. In „boljši je molk, nego golk“, kajti: „Solche Kautze muss man kennen.“ — Ergo silentium! Zdravstvuj! Ves Tvoj zvesti prijatelj

Resnicoljub.

Domače in razne novice.

Naročnikom. — Trikratno izhajanje „Soča“ na teden nam vzroča velikih stroškov, ki bi se mogli pokrivati le s točnim plačevanjem vseh gg. naročnikov. Že od l. 1898., odkar izhaja „Soča“ po 2 krat in 3 krat na teden, imamo le težave in običuten deficit. Edina zaslomba so točni plačniki! — Zato nujno prosimo vse gg. naročnike, ki so kaj na dolgu, da bi se takoj domislili svoje dolžnosti in poslali ves zaostanek oziroma plačali naročnino do konca tega leta. — Stroški so tako veliki, da je treba večjega števila naročnikov. Zato prosimo, da bi gg. somisljeniki list sirili med somisljeniki!

Pevski večer „pevskega in glasbenega društva v Gorici“, ki se je vršil v nedeljo 1. decembra v dvorani gostilne „pri Jeleni“, je vspel najsijajneje. — Zbori in orkester so izvajali vse točke vspeveda tako, da se je videlo, da je vendar že tudi v Gorici petje in glasha med Slovenci stopilo iz dosedanje — otroške dobe, ko se je iz gologa rodoljublja in za izpodbujo izvajajočih in občinstva vse lepo pohvalilo, kar se je občinstvu podalo na odru, bodisi da je bilo res hvale vredno izvajanje samo, ali pa le dobra volja izvajalcev. Podrobnejše poročilo o izvajanju vspeveda priobčimo prihodnjic. Občinstva je bilo toliko, da je bila dvorana dosti premajhna; napolnilo bi bilo tri take dvorane.

Poroka. — V soboto se je poročil g. Angelj Casagrande, c. in kr. topničarski res. častnik i. b. v Ajdovščini, z g. čno Ano Nussbaumovo iz Šturij. Novoporočencema naše najsrčnejše čestitke!

† **Prof. Andrej Kragelj.** — Danes jutraj smo pokopali Andreja Kragelja, profesorja slovenščine na gimnaziju v Gorici, v najlepši dobi 48 let. — Akoravno je bil v zadnjem času naš nasprotnik, radi priznavamo, da je bil eden najboljših, ako ne najboljši profesor na gimnaziji gorški za slovenske dijake. Ni ga bilo skoro slovenskega dijaka pod njim, kateremu ne bi bil odložen hvala-žnost za to ali ono stvar. — Slovenskim dijakom je bil pokojnik pravi oče, kakor je tudi sam rad povdarjal. Pokojni prof. Andrej Kragelj je bil zvest prištas dr. Gregorčiča, a nikakor ne klerikalca. To vemo pač iz onih časov, ko se je kot profesor slovenščine boril proti dr. Mahničju za naprednost. Toda pustimo ob stran strankarstvo, zadostuje naj to, da rečemo, da je bil vseskozi naroden mož, ki je ob času razkola povdarjal svojim dijakom: „Bodite naprednjaki, bodite konservativci, toda ne pozabite nikdar, da ste Slovenci“. Kot takemu kličemo pokojniku: Bodi ti lahka, zemlja domača, na kateri si si pridobil nevenljivih zaslug, če tudi si jo moral zapustiti v najlepši dobi.

Volitev na Tolmnskem. — Volilne može narodno-napredne stranke prosimo, da se zbero pred volitvijo v Modrijanovi gostilni. Vsaj pol ure pred volitvijo naj bodo ondi vsi zbrani.

Klerikalci so v ta namen najeli prostore „pri postji“. Poskrbeli so jako previdno za varstvo, da bi jim nikdo ne odvzel kakega volilca. Med volitvami so farbari, da ne bodo volili Klavžarja, tega sleparčka in defraudanta, zdaj pa hočejo to vsekakor izvršiti. Zato se boje, da bi ne nastal odpor — in hočejo deli volilne može pod trdno varstvo. — Za jed in pijačo bosta skrbela dva krčmarja iz Kobarida. — Čudno! Naj pazita, da ju ne potopi maslo, ki se cedi s Klavžarjeve glave.

Volitev v Sežani. — Volilne može naše stranke prosimo, da se zberó v Mahorčičevi gostilni. —

Klerikalci so se vrgli z vso nesramnostjo na naše volilne može. Neki župnik je bil poldrugo uro v hiši jednega moža ter ga obdelaval in rotal, naj voli — liberalca dr. Abrama. Kar se njega tiče, smo že dovoljno označili stališče naše stranke. Kdor bo volil njega, ne more biti prištas napredne stranke. — Pričakujemo, da se nikdo ni dal ujeti na te limanice.

Volilnim možem v gorški okolici. — Volilni možje, ki bodo volili v četrtek za našo stranko, so naprošeni, da se zbirajo v gostilni g. Birse, Corte Caraveggia, tik deželne hiše.

Apelujemo končno na volilne može v okolici, da naj si dobro ogledajo kandidate, predno se odločijo, koga bodo volili. Naša stranka je izbrala za gorško okolico dva ugledna, samostojna, neodvisna in sposobna moža, Miho Zego, župana v Kanalu, ter Antona Lokarja, župana v Ajdovščini. Oba se pečata z gospodarstvom ter stojita v vedni dotiki z ljudstvom, katerega težnje in potrebe poznata korenito, ter sta torej moža, ki lahko vrlo zastopata našega kmeta v okolici. Kaka razlika med njima in klerikalnima kandidatom prof. Berbučem in župnikom Grčom. Berbuč je strahopetec, ki se boji ziniti v deželnem zboru za kmeta, on skrbi le za se in za svojo „familijs“, kmet mu je pa deveta briga! Kako bo pa tudi skrbel za kmeta, ker ne pozna njegovih težav prav nič. Saj je znano, da je molčal ves čas v minoli šestletni dobi deželnozbornskega zasedanja, sele na zadnje se je oglašal, in sicer le iz sovraštva proti dr. Tumi. Sedaj pa tudi prof. Berbuč ni za drugega nego za to, da bi postal deželni odbornik, se dal upokojiti ter bi potem lepo mirno in komodno živel. Grča je kar-

dinalov hlapca. Kako je, je povedano v drugi notici.

Volilni mozje! Preudarite, da tu gre za Vaše koristi, nikakor pa ne za vero, da je vera v nevarnosti, kakor Vam lažejo gg. nunci izpred altarja. Naša dva kandidata sta tako dobra kristjana kakor Berbuč in Grča, če ne se boljša. Glavna razlika med kandidati je pač ta, da Berbuč in Grča, ako bosta izvoljena, bosta mislila vedno le nase: češ, jaz sem č. kr. profesor, ali pa smem kot tak reči to in ono, Grča pa bo mislil na kardinala, kaj poreče on, ako zine katero v prilog Slovincem. Naša dva kandidata pa sta neodvisna moža, ki bi imela v slučaju izvolitve le blagor kmetu pred očmi ter bi se ne ozirala ne na to ne na ono stran.

Volilni mozje! Sedaj pa volite, ali dva poslanca iz Vaše sreče, ali dva izven te!

Čaheja perejo. — Neki dopisnik v „Gorici“ je hotel Čahejca oprati ter zvrniti na našo stranko neko krivdo, katere nima. — Dr. Tuma je poznal iz deželne arhiva defraudacije Klavžarjeve, pa jih ni nikdar porabil. Celo „Soča“ je morala dobiti vse podrobnosti od drugega. — Ko je sodnija zahtevala od uredništva dokaz, smo navedli v posebni vlogi le — štiri slučaje, ki pa neovržno dokazujejo, da Klavžar je — kradel in okradel kar tisočake. Dva gospoda sta iz lastnega nagiba dobrohotno opozorila na tako grozen material nekoga, ki Klavžarju blizu stoji ter njegovo maslo škropi tudi njega. Takrat je bil še čas, da se Čahej — skrije, ter ne nosi tako ošabno masla na solnce. To je vse! —

Klerikalci bi ne bili nikdar izkazali ni stotino te obzirnosti do — nedolžne okolice, ampak brezobzirno bi udarili... Klavžar pa dere sam v pogubo. „Soča“ je nastopila dokaz pred sodnijo, da je defraudant, da je okradel in okrađoval ljudstvo za tisočake. Slepardi in tatovi pa ne spadajo med zastopnike ljudstva! Čahej tudi ne bo potrjen v deželnem zboru, ker poslanci vendar ne bodo hoteli imeti v svoji sredi za tovariša upokojenega asistenta, ki je v svoji službi — kradel in goljufal kar na debelo! To naš odgovor.

Klavžar — reševalec vero. — Vera je v nevarnosti — in med tistimi, ki so poklicani, reševati jo, se nahaja tudi Klavžarček. Kdor pozna tega „katoliškega“ moža podrobneje, tisti ve, da v njem tiči, bogme, malo katoliškega več. Krščen je res bil, k spovedi je tudi hodil kot student, nò potem je šel se enkrat, ko se je ženil. Od takrat dalje pa mu je cerkev deveta briga. K spovedi ne hodi, tudi k maši ne, še toliko manj h krščanskemu nauku, akoprav bi bil potreben, da bi slisal, da je defraudiranje velik greh in kaznjivo dejanje. Kar se tiče naše politike na Goriskem, je marsikal mož vedno ob strani liberalcev, o čemur priča tudi nekdanja „Soča“. — Poleg vsega drugega pa je bil mož že od nekdaj intrigant prve vrste. Že za Lavričevih časov je intriguiral in bil poslan kot tak k Lavriču, nasvetovat mu, naj odstopi od deželnega odbornništva. Klavžar je služil ranjkuemu Coroninju proti Pajerju in proti Slovincem, informiral pa je, če je bilo potreba, oba. Za slovensko ravnopravnost je tako unet, da je delal vedno proti slovenskemu uradovanju na deželnem odboru. — Sedaj pa je poklican — reševati vero! Ker se za cerkev ne zmeni nič, je pravzaprav že iz občen — ali glejte! Bog je pokazal nanj s prstom ter ga poklical reševati sv. vero. Radovedni smo res, kako jo bo reševal, ker v bodočem deželnem zboru, kakor v minolem, niti govora ne bo o veri, pač pa le o gospodarskih in narodnostnih rečeh, za katere je Klavžar unet le takrat, kadar pade pri tem kaj njemu v žep, ki je proti njegovi mali postavi čudovito velik in obsežen.

Volilni mozje v tolminskem okraju! Ali ne čutite, kako Vas imajo za norca s kandidaturom Klavžarjevo? Kaj tako človeče, kateremu je za postenje, čast in za blagor naše kmetije toliko, kolikor za lanski sneg, ki bi le grabilo — tako človeče naj bi zastopalo naše poštene gorjane v deželnem zboru? Kam bi prišli? Zato pa store volilci v Tolminu v četrtke edino prav tako, da zapodijo Klavžarja delat pokoro za nebroj grehov. Spokori naj se na svoje stare dni, kaj se sili med poslance, kjer je prostora le za poštenjak! Zatorej zaključite mu v četrtke: Klavžar, hodi z Bogom, pa spokori se! Čas je za to že zadnji.

Klerikalni agitatorji proti E. Klavžarju. — Med volitvijo volilnih mož so klerikalni agitatorji (in posebno duhovniki!) na Tolminskem povsod zatirjali, da ne bodo volili Klavžarja. S tem so potolažili svoje pokorne dušice, ki sicer poznajo tega možička in se jim gabi, da bi tak človek zastopal tolminski okraj. Poznaajo ga, da je človek na slabem glasu, da je v denarnih rečeh skrajno brezvesten ter je veliko ljudij oskodoval na premoženju in pravicah; vedo dobro, da je ta možič za denar sposoben za — vse! Zato so se odločno upirali njegovi kandidaturi, in nunci so tudi naglašali na polna usta, da Klavžarčka ne bodo volili. — Zdaj pa ga iz Gorice vsiljujejo na vso moč. Radovedni smo, ali bodo res tudi volili tega starega sleparčka.

Da je naša stranka propadla v Cerknem, je le posledica Klavžarjeve lokavosti. — Citatelji „Soče“ že vedo, da je zmago odločila davčna občina Otalež, odkoder so

prišli vsi volilci za klerikalce (vseh okoli 40!). To pa vsled dejstva:

Otalez ima razdeliti občinsko zemljišče, in sicer tako, da dobi ogromno večino — peštica davkoplačevalcev I. in II. razreda, vsi drugi pa skoro nič. Tako razdelitev ima v rokah — E. Klavžar; on je vse delal in se dela. — Ogromna večina revnejših posestnikov se je temu protivila; zastopal jih je — dr. Jos. Tonkli, ali brez vspeha. Vsa reč pa vendar se ni dovršena; zadnjo besedo bo imel vendar še — deželni odbor. In glejte čudo! Tem Otalezem, ki žele enako razdelitev, se kaže prihodnost, da bi postal E. Klavžar deželni odbornik, ki bo gotovo v vsemu štirimi delal za tako razdelitev, po kateri dobi peštica bogatejših skoro vse, večini pa ostane le še malenkost. In ti bogatejši so ob enem — volilci, ki so torej šli do zadnjega v Cerkno, da bi dosegli končno razdelitev v rečenem smislu. — Tak nečeden slučaj je dosegel klerikalcem zmago v Cerknem in s tem sploh na Tolminskem. Zato tudi klerikalci ne morejo opustiti kandidature tega — defraudanta in sleparja, če tudi so duhovniki povsod zatirjali, da ga ne bodo volili. — Povemo pa zopet, da defraudant in slepar tiče kam drugam in ne med poštene ljudi, toliko manj — deželni zbor! Kdo bo hotel sedeti z njim pri isti mizi?

Grča in Gregorič — kardinalova hlapca. — Na volilnem shodu v vipavskem Sv. Križu je blagovolil kandidat za gorisko okoliško šempaski župnik Grča farbat svoje poslušalce. Farbal jih je s tem, ko je trdil, da deželni zbor goriški ne more zborovati, ako se ne udeležijo sej tudi slov. poslanci, da Lahi ne morejo ničesar sklepati brez Slovinccev, kakor tudi ne Slovinci brez Lahov. Vprašali bi tu g. Grčo, ali ne ve, da je že zboroval naš deželni zbor brez Slovinccev? Ali ne ve, da je prav Missia omogočil seje brez Slovinccev? Torej je mogoče deželni zbor brez Slovinccev, in to še toliko bolj, odkar imamo kardinala Missio v svoji sredi, kateri je skozi in skozi orodje vlade. Naj bi pričeli slov. poslanci sedaj abstinenco, pa bi videli kardinala, kako bi hodil sedet v deželni zbor, da bi mogel ta funkcionirati brez Slovinccev. Reč z našim deželnim zborom je pač taka, da za Lahe so vedno odprta rešilna vrata, za Slovincce pa ne. Slovinci si moremo vstvariti dobro pozicijo v deželnem zboru le po deseterici celih, neodvisnih in sposobnih mož! Med te seveda Grče ne moremo šteti!

Zlasti pa je hotel dokazati na omenjenem shodu Grča, da on in dr. Gregorič nista kardinalova hlapca. Skliceval se je pri tem na obravnavanje o najeminskem krajcarju v dež. zboru lani v maju. Rekel je, da slov. poslanci so se takrat postavili na stališče, da dovolijo ta davek Lahom le pod pogojem, ako zadostijo slovenskim zahtevam glede slov. mestne šole v Gorici. Ker se je govorilo, da pojde kardinal v dež. zbor ter tako omogoči sklepčnost brez Slovinccev, so podali slovenski poslanci neko izjavo do kardinala, da ako pojde on v dež. zbor, v tem slučaju odklanjajo slov. poslanci odgovornost za posledice. Tako Blaž Grča! Sedaj pa pogledimo, kaj se je zgodilo. Kardinal je torej hotel iti omogočiti Lahom sejo brez Slovinccev. Ali ni pokazal s tem, da je tudi on proti slovenski soli v Gorici? Da, to je pokazal, ker je hotel omogočiti sejo ter pomagati Lahom do tiste reči, s katero so stavili Slovinci v zvezo slovensko šolo v Gorici. Ali v deželnem zboru mu ni bilo treba iti, ker je zaukazal dr. Gregoriču, da mora iti on, in za njim je šel Grča in drugi. V seji 4. maja lani je bilo sprejeto poročilo pravnega odseka, po katerem se po dež. zakonu dovoljuje odmera najeminskega krajcarja na 8%. Grča je res govoril takrat nekaj proti, ali vsa reč je skonečala tako, kakor so želeli Lahi, ker v to je bil primoran dr. Gregorič po zvezi s Pajerjem in na ukaz kardinala. Tisto „kujanje“ je bilo le pesek v oči, drugega nič! Kaj takega je storil torej Grča, da je pokazal svojo neodvisnost od kardinala? Nič, capljaj je za dr. Gregoričem in pomagal hlapčevati kardinalu in Pajerju. Tako je resnica. Pokazalo se je le, da se celo pri materialnih koristih ni samostojen, marveč podvržen dr. Gregoriču in ta kardinalu. O rečeh strogo narodnega značaja pa Grča niti ziniti ni hotel, ker ve, da je najboljše, ako molči. On kot poslanec, kakor tudi don Gregorič, ne smeta storiti ničesar, kar bi bilo nam v prilog v narodnem oziru, ker kardinal je skozi in skozi proti Slovincem v narodnem pogledu.

Kardinal ima svoje ljudi na vrvi in ker je Gregorič zvezan s Pajerjem, zato so vrgli klerikalci narodnostno vprašanje med staro šaro ter so na mesto istega postavili pobijanje naprednjakov; zato je tudi dr. Gregorič vrgel od sebe boj za slovensko šolo v Gorici. — Sedaj pa sodite, okoličanski volilci, ali delajo tako samostojni možje ali hlapci!

Obmejni duhovniki. — V Istri so se ravnokar zvršile prvotne volitve za deželni zbor. Zvršile so se tako, da bo kakor doslej slovensko večino prebivalstva zastopala le peštica poslancev, vsa moč pa ostane v rokah italijanskih irendantarjev. Da se tak vzpoh more doseči le z nasilnim postopanjem ob asistenci vladnega aparata, to je umljivo. V težki borbi za obstanek naši slovenski bratje v tužni Istri nimajo pomoči od nikoder.

Celo prevzvišeni katoliški škof v Poreču stoji na strani židovskih in požidovljenih ter res liberalnih Italijanov in jim pomaga pri volitvah. Vera za to nič ni v nevarnosti. V Kanfanaru so zmagali Lahi z enim glason večine in tako obdržali važno postojanko. Trije duhovniki slovenske krvi niso šli volit. Ob tem dogodku piše tržaski „Edinost“: „Dotičniki bi bili gotovo radi prišli, volja je bila dobra; ali močnejša, nego dobra volja, je bila gotovo misel na prevzvišenega v Poreču.“ Le ta je slovenski duhovščini zabičil, da ne sme poseči v volilno gibanje, da ne sme priskočiti na pomoč bednemu ljudstvu, ki se v težki borbi skuša osvoboditi laškega tiranstva. V svetem strahu pred svojim višjim pastirjem vere, ljubezni in pravice pa so oni trije duhovniki storili še več — niti volit niso prišli, in so tako izročili zmago krutemu sovražniku njih lastnega rodu. „To je neodpustno, to je žalostno, to boli pravi „Edinost“. Ko o tem britkem dogodku premišljamo, nam prihaja v spomin, da je poreski škof podložnik našega prevzvišenega v Gorici, in da deluje svest si soglasja svojega imenitnega predstojnika. Ta prvak svete katoliške cerkve pa vendar dobro ve, kako je treba postopati, da „vera ne bo v nevarnosti“. Naš kardinal je iz Furlanije odzval duhovnika Zanetlija, ki se je ondi potegoval za vero zoper liberalne Italijane, v Istri se slovenski duhovniki ne smejo zganiti zoper laške tirane na korist svojemu rodu, na Goriskem pa je isti kardinal naščuval slovenske duhovnike, da so zasejali med Slovinci brezmejno sovraštvo, in strastno zganjali ljudi na volišče, grozeč s pekлом in hudicem onim, ki hočejo naš slovenski narod pod geslom „za omiko, napredek in svobodo“ oteti tujejeva jarma! In kakor vrhovni katoliški poglavar na Goriskem nastopa zoper Slovincce, enako delata poreski škof v Istri in koroski v Celovcu, tako je škof v Mariboru pozabil, da je Slovenec, tako ljubljanski škof dopušča, da se cerkev zlorablja zoper one, ki trdijo, da vera nima nič opraviti z deželnozbornimi volitvami, in tudi tržaski Slovinci ne dobe potrebne zaščite na škofjskem ordinariatu zoper svoje narodne nasprotnike! Kjerkoli je narodni obstanek Slovinccev v nevarnosti, povsodi je katoliška hierarhija protislovenska. Zatorej je povsem opravičen vedno krepkejši se pojavljajoči odpor proti vplivu duhovščine v politiki in kar je z njo v zvezi. V cerkvi gremo za duhovnikom, a v politiki hodi on z nami, ne mi za njim!

Različni nazori med duhovniki v naši deželi. — Reakcionarska stranka v Krminu, kakor jo imenujejo Lahi, je sla nagovarjat mons. Trevisana, dekana v Gradišču ob Soči, naj kandiduje v mestni skupini Gradišče-Krmin. Ali ta cerkveni dostojanstvenik je odgovoril deputaciji, da noče in ne more sprejeti kandidature, ker se s politiko ne strinja njegov duhovniški poklic. Ta cerkveni dostojanstvenik v deželi stoji torej na stališču, da politika je nezdržljiva z duhovniškim poklicem, da se duhovnik nima mešati v volitve; zato je odklonil kandidaturo.

Čudno! V Furlaniji kandidirajo v deželni zbor sami liberalni Lahi, in vendar ta katoliški duhovnik ne čuti potrebe, nastopiti proti liberalnim Lahom, češ da je vera v nevarnosti. Mož je pač posten in dobro ve, da liberalni Lahi ne porušijo cerkva in ne izderejo iz src Furlanov sv. vere. Zato noče nastopiti proti laškim liberalcem, ker je prepričan, da bi si z umešavanjem v volilno borbo le omazal svojo duhovsko suknjo. Prepričani smo dalje, da ga tudi kardinal radi take izjave ne bo karal, ker so ga liberalni Lahi že prepričali, da v Furlaniji vsled njih vera ni v nevarnosti, in je odstranil iz Furlanije celo glavnega nositelja klerikalne ideje, dona Adama Zanetlija. Iz Furlanije je torej odstranjen klerikalni vpliv in liberalci imajo prosto polje. Vera ni v nevarnosti, in cerkveni dostojanstvenik dekan v Gradišču je teh nazorov, da politika se ne strinja z duhovniškim poklicem. Ako bi bila vera res v nevarnosti, potem že ve on, da je tu prižnica in drugi pripomočki, kjer bi jo reševal, ne pa deželni zbor.

Čisto drugače pa je pri nas. Kardinal pusti v miru liberalne Lahe, proti naprednjakom v slovenskem delu dežele pa je organizoval celo vojsko, katere bojni krik je: Vera je v nevarnosti! Kardinal dobro ve, da to ni res, da bi bila med nami vera v nevarnosti, njemu je le do tega, da bi med nami zmagala klerikalna stranka, katere bi lepo mirno hlapčevala Lahom in vladi, kakor želi kardinal, kateri je skozi in skozi vladen mož, torej proti napredku Slovinccev! V našem delu dežele morajo biti po njegovem navodilu duhovniki prepričani, da je vera v nevarnosti, da peljejo tim ložje pohlevne Slovincce pod laški jarem, kakor želi vlada, za katero dela Missia in za kar ga je naredila kardinalom. — Ali ne čutite, ljudje božji, kako Vas vlečejo za nos in kako se norčujejo z Vami, ko Vam lažejo, da je vera v nevarnosti. Pogledajte vendar okoli sebe in prasaite se: za božjo voljo, kaj pa so storili takega naprednjaki, da je vera v nevarnosti? Kdor ima pamet v glavi, si odgovori na to vprašanje: Nič hudega niso storili, ampak ker nas hočejo rešiti teme, vpijejo nunci, da je vera v nevarnosti, akoprav smo vsi jednako dobri katolici!

Nikjer ni vera v nevarnosti ne med Furlani ne med nami, čemu torej begajo prav naše ljudstvo, ako ne le radi tega, da bi

mešali med nami ter pripomogli takim poslanecem v dež. zbor, ki bi tam le kimali, da bi se dalje vihtel nad nami dr. Pajer svojo knuto?! — V Furlaniji se ne strinja politika s črno suknjo, pri nas pa so postali vsi nunci politiki!... Slovensko ljudstvo, kedaj spregleda to igro, katero igrajo s teboj v znamenju križa in vere?!

Zgubila je neka gospa na včerajšnjem semnju 100 kron ter nekaj drobiža. Kder je to svoto našel, naj se oglasi v našem upravnistvu ali na policiji, kjer dobi postavno nagrado.

Pohištro v jako dobrem stanu je na prodaj. — Naslov se dobi v našem upravnistvu.

Lisneca. — Ostalim gg. dopisnikom: Prihodnjic.

Razgled po svetu.

Državni zbor. — V seji v petek je predložil Spinčič interpelacijo glede postopanja dr. V. Tedeschi-ja v tržaskem zavodu za prirejanje serumu za cepljenje koz; ministru za pravosodstvo pa je predložil interpelacijo radi postopanja deželnega sodišča svetnika Lovra Petronija. — Poslanec Borčić in tovariši so predložili interpelacijo na pravosodnega ministra radi postopanja tržskega deželnega sodišča proti nekemu slovenskemu gostilničarju v Bazovici.

Potem so nadaljevali razpravo o nujnih predlogih glede odprave trgovine z žitom na termine.

Posl. Peschka, Steiner in Kittel so izjavili, da zakonski načrt glede reforme poljedelskih borz, kakor ga je predložila vlada, ni niti vreden, da bi o njem razpravljali.

Nujnim predlogom je namen olajšati sedanje kritično stanje, v katerem se nahaja poljedeljstvo. Zgoraj omenjeni predlagalci so nadalje izjavili mnenje, da je neosnovan strah, da bi vsled odprave terminske trgovine z žitom vsa ta trgovina presla na Ogersko, ker bodo bržkone tudi na Ogerskem — vsled pritiska agrarcev — morali odpraviti terminsko trgovino.

Poljedelski minister baron Giovanelli je izjavil, da vlada popolnoma umeje veliko važnost in nujnost stvari, ki je v razpravi, ter da je pripravljena aktivno udeleževati se reševanja te stvari, ki naj bi se na podlagi zakonskega načrta, katerega je predložila vlada, vršilo v narodnogospodarskem odseku; da pa ni nobene potrebe, zavzemati se za stavljenе nujne predloge, in to tem manje, ker bi se pojme istih nikakor ne pospešila rešitev tega vprašanja.

Po daljši razpravi je zbornica, potem glasovanja po imenih, z 230 glasovi proti 7 vsprejela nujnost Hagenhoferjevega predloga, kateremu so se pridružili vsi ostali predlagalci. Hagenhoferjev predlog pozivlja vlado, naj odtegne svoj zakonski načrt glede reform na borzah ter naj istočasno naloži pododseku narodnogospodarskega odseka, da izdelava nov zakonski načrt, v katerem naj bi bila zapadlena brezpogojna prepoved terminske trgovine z žitom in z izdelki mlinov na borzah in izven istih ter naj bi se vsaki prestopok te določbe kaznoval strogo z zaporom; poleg tega naj zakonski načrt obseza tudi preureditev poljedelskih borz. — Pododsek mora ta zakonski načrt najdalje v štirih tednih predložiti narodnogospodarskem odseku, ta pa v daljnjih 14 dneh zbornici v nujno razpravo. Tudi ta dodatni predlog — glede roka izgotavljenja — bil je vsprejet. Seja je zopet danes.

Za vseučilišče v Ljubljani. — Naznanjeni manifestacijski shod v Ljubljani se je obnesel sijajno. Govorili dr. Gregorič, dr. Triller, dr. Kokalj, K. Linhart v imenu soc. demokratov, Gostinčar, kršč. socialist. Navdušenje nepopisno. — Manifestacija v Trstu istotako sijajna. Govorili Mandić, Kamustić, Gregorin, dr. Rybář.

Shod v Pragi za slovenska vseučilišča v nedeljo vspel krasno. Izrekel se v posebni resoluciji za to, da naj češki klub podpira jugoslovanske poslance v agitaciji za vseučilišče v Ljubljani. Govorili dr. Herold, dr. Ploj, Žitnik, Ferri in Oskar Gabršček.

V „Slov. Nar.“ iztiskamo brzojavko, da sta hrvatsko-slovenski klub in slovenski centrum sklenila, odložiti nujni predlog za slov. vseučilišče za toliko časa, da se dožene razprava o zakonu glede kmetijskih združenj. Uplivali so pa se tudi drugi faktorji in celo z razpustom drž. zbora se je pretilo, ako se predlog ne umakne. Doseglo se je kontčno to, da se je predlog umaknil. — Skandal!

Zopet obsodba na smrt. — Porotno sodišče v Mariboru je pretekli teden zopet izreкло smrtno obsodbo. Tožena je bila 36-letna omožena Marija Vertič iz Podbrežja pri Mariboru, ker je utopila svojega tri tedne starega otroka. Mož obojenke je v blaznici. Marija Vertič ima dvoje zakonskih otrok, za katere pa njej ni treba skrbeti. Meseca avgusta je povila nezakonskega otroka in sicer v hiši neke sorodnice. Ta je obojenki prigovarjala, naj ostane z otrokom pri njej, toda Marija Vertič je silila v Pluj, da bi šla tam v službo. Mikalo jo je lahkomišlno življenje, kateremu je od nekdaj udana. Res se je nekega dne odpravila v mesto. Na potu je otroku zavezala usta, privezala nanj kamen in ga vrgla v vodo, kjer je utonil.

Foulantovo svilo od 65 kr. do gld. 3-65

meter na bluze in obleke; ravno tako črne, bele in barvane „Hennebergove svile“ od 65 kr. do fl. 14-65 meter. Vsakemu franko in carine prost o na dom. Vzorec z obratno pošto. — Pismena naročila naj se frankirajo v Švico s 25 vin.

G. Henneberg, tovarnar svile

(2) (c. in kr. dvorni zalagatelj) v Gurihu.

Dobre ure in po ceni!

s 3-letnim pismenim jamstvom razpošilja na zasebnike

Hanns Konrad,

tovarar ur ter izvoz zlatarne

West (Češko).

Dobra ura Rem. iz niklja fl. 3-75; srebrna ura Rem. fl. 5-80; srebrna verižica fl. 1-20; budilnik iz niklja fl. 1-95.

Tvrda je odlikovana s c. kr. orlom; ima zlate in srebrne svetilje iz razstav ter tisoče raznih pisem. — Ilustrovan cenik zastoj!

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8

priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipskih,
furlanskih,

briskih, dal
matinskih in
isterskih
vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogorske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi vzorce.

Cene zmerno. Poštežba poštoma.

Lekarna Cristofolletti v Gorici

Prave in edine železne kapljice

z znamko sv. Antona Padovanskega.

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Tekapljice vredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedo žlice popije. Okrepje pokvarjeni želodec storé, da zgine v kratkem času omotica in životna lenost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raji je.

Cena steklenici 60 vin.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnah na svetu. Za naročitev in pošiljatve pa jedino le v lekarni

Cristofolletti v Gorici.

Trgovina modnega blaga!

J. ZORNIK GORICA

Boa iz kožuhovine od 95 kr. dalje

Volnene žimke črpe - 85

Bluze za zimo - 140

Životnika (modernej) - 85

Srajce za gospode - 15

Kravate - 95

Dežilke - 15

J. ZORNIK GORICA

Za vsakega važni! Na pol zastoj!

Pozor!

Zaščitna znamka: SIDRO.

LINIMENT. CAPSICI COMPOS.

Iz Richterjeve lekarnice v Pragi

pripoznano kot izvrstno bel ublažujoče mazilo; za ceno 80 h, kron 1-40 in 2 kroni se dobi po vseh lekarnah. Naj se zahteva to splošno priljubljeno domače zdravilno sredstvo vedno le v orig. steklenicah z našo zaščitno znamko s „SIDROM“ namreč, iz RICHTERJEVE lekarnice in vzame kot originalni izdelek le tako steklenico, ki je prevedena s to zaščitno znamko.

Richterjeva lekarnica „pri zlatem levu“ v PRAGI.

Elizabethgasse št. 5.

Švicarska urarska obrt.

Samo 16 K.

Naznanjamo vsem večakom, častnikom, poštnim, železniškim in redarskim uradnikom kakor tudi vsakomur ki rabi dobro uro, da smo opreželi edino razprodajo novoznajdene originalne genske 14-karatne remont. ure zlatega elektro-plaque, „slov glashütte“. Te ure imajo protimagnetne precizni urni stroj, so najnatančnejše regulirane in preskušene

in dajamo za vsako uro 3-letno pismeno jamstvo. Okrov, ki je sestavljen od treh odskočnih pokrovčkov, je moderno in krasno izdelan ter napravljen iz novo iznajdene ameriške goldinske kovine ter prekrit s 14-karat. zlatom, tako, da je podoben čistemu zlatu, in večaki jo ne morejo razločevati od prave ure, ki velja 200 kron. Edina ura na svetu, katera ne zgubi nikoli zlatega lica. Sprejeli smo v 6. mesecih 10.000 dodatnih naročb in okoli 3000 pohvalnih pisem. Cena uri za gospode ali dame le 16 kron poština in colina prosta. Vsakičuri je brezplačno pridejan mošnjiček od usnja. Krasne in moderne verižice od zlatega plaque za gospode ali dame (tudi ovrtnice) po 3-5-8-10 K. Ako ura ne uga, se sprejme nazaj vsled česar se nima nobenega rizika. Razpošiljanje po poštnem povzetju ali predplačilo. Naročbe je pošiljati na Razpošiljanje ur „Chronos Basel“ (Švica). Za pisma v Švico je staviti znamko za 25 stot., na dopisnice 10 stot.

Trgov.-obrtina registrovana zadruga

z neomejenim jamstvom.

V GORICI, Semeniška ul. št. 1., I. nadst.

Obrestuje hranilne vloge, stalne, ki se nalože za najmanj jedno leto po 5%, navadne po 4 1/2% in vloge na Conto - current po 3-60%. Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov brez izgube obresti ter izdaja v zameno lastne. Rentni davek plačuje zadruga sama.

Daje posejila na poročstvo ali zastavo na 5-letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, proti vknjižbi varščine na 10-letno odplačevanje, v tekočem računu po dogovoru.

Sprejema zadružnike, ki vplačujejo delež po 300 kron po 1 krono na teden, ali daljših obrokih po dogovoru. Deleži se obrestujejo po 6-15%.

Vplačevanje se vrši osebnost ali potom polnočni na čekovni račun št. 842.366.

Uradne ure: od 9-12 dopoldne in od 3-4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9-12. dopoldne.

Karol Draščik

pekovski mojster in sladčičar v Gorici na Kornu št. 8.

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte i. t. d.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Leita 1881. v Gorici ustanovljena trdka

E. Riessner, v Nunski ulici 3,

(nasproti nunski cerkvi)

priporoča pred. duhovščini in slav. občinstvu svojo lastno izdelovalnico umetnih cvetic za vsakovrstne cerkvene potrebe. Ima veliko zalogo nagrobnih vencev, za mrtvaske potrebe, voščene sveče itd. vse po zmerni ceni. Naročila za deželo izvršuje točno in solidno. Priporoča slav. občinstvu tudi svojo tiskarno črk na perilo.

Prva slovenska trgovina z železjem v Gorici

Konjedic & Zajec

(prej G. Darbo)

pred nadškofijo št. 5. Podružnica konec Rašela št. 2.

Zaloga v ulici Morelli št. 12, v Gosposki ulici št. 7. v posojilnični hiši.

Priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo najboljšega štajerskega železa, železne, cinkaste, pocinjene in medene ploščevine, orodja za razne obrti in pohišnega, štedilna ognjišča, peči, cevi in prapčnike, nagrobne križe.

Vsakovrstne okove za pohištvo in stavbe. Prevzemata vse naročbe za vsakovrstne stavbe in druga podjetja.

Glavna zaloga za Gorico in okolico

izdelkov c. kr. privilegovanih livarn.

Pripoznano najboljših patentovanih kotlov gosp. Nussbaum-a v Ajdovščini po tovarniških cenah.

Edina zaloga

najboljšega koroškega Acalon in Brescian-jekla.

Zaloga Portland in Roman-Cementa, kmetijskih strojev iz prvih tovarn. Kupujeta staro železje in kovine po najvišji dnevni ceni.

Jaz Ana Csillag

Gospa Ana Csillag!
Prosim, da takoj pošljete šest lončkov Vašega preskušenega mazila za raščo las na naslov:
Gospa grofica Cavarani - Auersperg
Grad Gleichenberg pri Gradcu.

Blag. gospa Ana Csillag!
Izvolite mi kretom pošte poslati s povzetjem zopet 2 lončka Vašega izvrstnega mazila za raščo las. Spoštovanjem

Emilija pl. Baumgarten, Steyer.
Gospa Ana Csillag!
Prosim Vas, da mi kretom pošte pošljete en lonček Vaše izvrstne pomade.

Ludv. vit. pl. Ljebig, Liberec.
Blag. gospa Ana Csillag!
Vaše znamenite pomade prosim še en lonček.

Graf Sračko Conrey, Dunaj.
Blag. Ana Csillag!

Prosim Vam, da mi kretom pošte pošljete Vaše izvrstne lasne pomade dva lončka.

L. Schweng pl. Reindorf, c. kr. stotnika soproga v Pragi.
Gospa Ana Csillag! Dunaj.

Od Vas poslana mi Csillagova pomada je izvrstno delovala, in me veseli Vas obvestiti o tem, da sicer sem jo malo časa rabila. Radi izvrstnega delovanja jo bom toplo priporočala vsem prijateljem in znancem.

Adela Sandrock, gledališka igralka.
Vaše blagorodje!

Uljudno prosim, da bi mi s poštnim povzetjem doposlala en lonček lasnega mazila.

Gvido graf Starhemberg, Kúpösd.
Blag. gospa Ana Csillag!

Blagovolite mi Vašega preskušenega mazila poslati še 1 lonček. Jaka Girardi pl. Ebenstein, Trint.

Blag. gospa Ana Csillag! Dunaj!

Na ukaz Njene ekscelence gospe pl. Szegényi-Marich prosim, da mi pošljete en lonček Vašega izvrstnega mazila za 3 gld.

Sprejmite ob jednem zahvalo. Gospa grofinja se je o vseh pomazila izrazila jako pohvalno. Z odličnim spoštovanjem

Frida Gies, komorna gospa Njene ekscelence.

s svojimi 185 centimetrov dolgimi Loreley - lasmi dobila sem jih vsled 14-mesečne uporabe svoje samoznajdene pomade. To so najslavnejše avtoritete priznane za jedno sredstvo, ki ne povzroča izpadanja las, pospešuje rast istih, poživlja lasnik, pospešuje pri gospodih polno moč. rast brk ter daje že po kratki uporabi lasem na glavi kakor tudi brkam naraven lesk ter popolnost in obrani te pred zgodnjim osivljenjem do najvišje starosti.

Cena lončka 1 gld.

2 gld., 3 gld., 5 gld. Pošljite mi po pošti vsak dan, ako se znesek naprej pošlje ali pa s poštnim povzetjem po vsem svetu in ovarne, kamor naj se pošiljajo vsa naročila.

Ana Csillag
Dunaj I.,
Sailergasse 5.

Blag. gospa Ana Csillag!
Prosim Vas, da mi pošljete en lonček Vaše izvrstne pomade za lasi.

Grofica Vilma Metternih, Grad Ruben p. Meranu, Tirolsko.
Blag. gospa Ana Csillag!

Posljite mi po povzetju 1 lonček Csillovega mazila za raščo las kojega sem že imela. Spoštovanjem

Kneg. Hofenlohe voj. kneg. Salm.
Blag. gospa Ana Csillag!

Prosim Vas, da mi Vaše slavne znane lasne pomade pošljete še en lonček.

Mejnigrof A. Pallavicini, Abanaj Szem re.

Go-pa Ana Csillag!

Za še enkratno pošiljatev enega lončka Vašega izvrstnega mazila za lasi prosim

Knežinja Karlofa Cöthen, (Anhalt).

Vaš. Blag. gospa Ana Csillag!

Prosim Vas, da mi po poštnem povzetju pošljete še en lonček mazila za lasi. Spoštovanjem

Baronica Baselli, Enns, Westbahn.

Blag. gospa Csillag!

Slišal sem že mnogo dobrega o Vašem čudodelnem mazilu, vsled česar Vas uljudno prosim da mi kretom pošte pošljete dva lončka. Vas lepo pozdravlja

Antonija Weltoner, Gorica.

Bekony-Sz. Szászlo.

Gospa Ana Csillag!

Posljite mi po poštnem povzetju dva lončka Vašega izvrstnega mazila za lasi.

Graf Em. Esterhazy star.

Vaše Blagorodje!

Posljite mi po poštnem povzetju en lonček Vašega preskušenega mazila za lasi.

Grofica pl. Wurmbandt, Birkfeld.

Blag. gospa Ana Csillag! Dunaj.

Prosim, da na spodnji naslov blagovolite poslati za ekscelence gospe grofice Kilmansseg, namestnico na Dunaju, Gosp. ulice 6. 3 lončka pomade po 2 gld. za hranjenje lasij, k. tera je izkazala dobre uspehe. Spoštovanjem

Irma Petzi,

komorna gospa Njene ekscelence

Žrebanje nepreklicno
16. januarja 1902.

Loterija za gorka zatočišča
glavni dobitnik 60.000 kron
v vrednosti.

Srečke à 1 krono

priporočajo: G. Gentili, V. A. Jona, Michelstädter & Comp. in A. Pinchorle v Gorici.